

Μάθημα: Νεοελληνική Γλώσσα

Α΄ Γυμνασίου

Τίτλος:

Εισαγωγή στην παραγωγή και τη σύνθεση

ΑΛΕΞΙΟΥ ΔΕΣΠΟΙΝΑ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Θεσσαλονίκη 2015

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

<http://www.greeklanguage.gr>

Καραμασούνα 1 – Πλατεία Σκρα

Τ.Κ. 55 132

Καλαμαριά, Θεσσαλονίκη

Τηλ. 2313331501

e-mail: centre@komvos.edu.gr

ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων

Α΄ Γυμνασίου

«Εισαγωγή στην παραγωγή και τη σύνθεση»

1. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Τίτλος

Εισαγωγή στην παραγωγή και τη σύνθεση

Δημιουργός

Δέσποινα Αλεξίου

Τάξη

Α΄ Γυμνασίου

Διδακτικό αντικείμενο

Νεοελληνική Γλώσσα

Διδακτική Ενότητα

4^η: Φροντίζω για τη διατροφή και την υγεία μου και πιο συγκεκριμένα η υποενότητα [4Δ: Παραγωγή και σύνθεση](#)

Χρονική διάρκεια

3 ώρες (1 ώρα στην αίθουσα διδασκαλίας και 2 ώρες –κατά προτίμηση συνεχόμενες– στο εργαστήριο της Πληροφορικής)

Χώρος

Εντός σχολείου: αίθουσα διδασκαλίας, εργαστήριο Πληροφορικής

Τεχνολογικά εργαλεία

Ψηφιακό Αρχείο Γεωργακά ([ΨΑΓ](#)), [Λεξικό της Κοινής Νεοελληνικής της Πύλης για την Ελληνική Γλώσσα](#)

Προϋποθέσεις υλοποίησης για εκπαιδευτικό και μαθητές/τριες :

1. Ο εκπαιδευτικός να είναι εξοικειωμένος με:
 - τις νέες τεχνολογίες και τη χρήση του εργαστηρίου Πληροφορικής·
 - το [ΨΑΓ](#) και τη χρήση του [Λεξικού της Κοινής Νεοελληνικής της Πύλης για την Ελληνική Γλώσσα](#)·
 - την εφαρμογή της ομαδοσυνεργατικής μεθόδου.

2. Οι μαθητές/τριες να:

- έχουν εμπλακεί σε συνεργατικές δραστηριότητες και να έχουν αποκτήσει μια σχετική εμπειρία συλλογικής δουλειάς·
- διαθέτουν τις βασικές δεξιότητες σχετικά με τη χρήση του ηλεκτρονικού υπολογιστή (π.χ. πλοήγηση στο διαδίκτυο)·
- έχουν εξασκηθεί στη χρήση του [Λεξικού της Κοινής Νεοελληνικής της Πύλης για την Ελληνική Γλώσσα](#).

3. Επίσης:

- να υπάρχει δυνατότητα σύνδεσης στο διαδίκτυο στο εργαστήριο της Πληροφορικής·
- να είναι ελεύθερο το εργαστήριο της Πληροφορικής για δύο συνεχόμενες ώρες, κατόπιν τροποποίησης του ωρολογίου προγράμματος·
- να υπάρχει δυνατότητα συνεργασίας με τον καθηγητή της Πληροφορικής σε περίπτωση που προκύψουν προβλήματα τεχνικής φύσεως.

2. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ (ΠΕΡΙΛΗΨΗ)

Ο εκπαιδευτικός, χρησιμοποιώντας αρχικά το σχολικό εγχειρίδιο, εισάγει τους μαθητές στη θεωρία της παραγωγής και της σύνθεσης. Κατόπιν, αφού χωριστούν σε ομάδες, τα παιδιά αναζητούν μέσω του [ΨΑΓ](#) τα παραγωγικά επιθήματα και τις πρωτότυπες λέξεις κάποιων επιλεγμένων από τον εκπαιδευτικό παράγωγων λέξεων και τα κατατάσσουν στις κύριες ομάδες των παράγωγων ουσιαστικών. Έπειτα, εξασκούνται στη σύνθεση μέσω της αναζήτησης του β' συνθετικού, ενώ παράλληλα διερευνούν και τα μέρη του λόγου που μπορούν να αποτελέσουν συστατικά των σύνθετων λέξεων και τη σημασία που μπορεί να πάρει το β' συνθετικό στην κάθε περίπτωση. Τέλος, μέσω της έρευνας στα δελτία των λημμάτων καλούνται να εξαγάγουν συμπεράσματα για τη σημασία και τη διαφορετική σύνταξη επιλεγμένων ρημάτων, όταν εμφανίζονται σύνθετα με πρόθεση, και να τα

επαληθεύσουν μέσω του [Λεξικού της Κοινής Νεοελληνικής της Πύλης για την Ελληνική Γλώσσα](#).

3. ΣΤΟΧΟΙ - ΣΚΕΠΤΙΚΟ

Σκοπός της διδακτικής παρέμβασης είναι να προτείνει έναν επαγωγικό, διερευνητικό τρόπο προσέγγισης που αφορά τη διδασκαλία της παραγωγής και της σύνθεσης, κεντρίζοντας παράλληλα το ενδιαφέρον των μαθητών μέσω μιας διαφορετικής μεθόδου διδασκαλίας.

Σύμφωνα με το Βιβλίο Εκπαιδευτικού:

«Η παραγωγή και η σύνθεση αποτελούν τους βασικούς μηχανισμούς εμπλουτισμού του λεξιλογίου μιας γλώσσας. Γενικά συνδέονται με την παραγωγική μορφολογία, η οποία ορίζεται ως “ο σχηματισμός νέων λέξεων με διάφορες μορφολογικές διαδικασίες” (Holton κ.α. 1999: 178).

Τα ονόματα και τα ρήματα διακρίνονται σε απλά, όταν σχηματίζονται από το θέμα και την κατάληξη (πόρτα, βουνό), και σε μη απλά, όταν είναι προϊόντα παραγωγής (πορτ-ιέρης) ή σύνθεσης (παγό-βουνο) (Κλαίρης και Μπαμπινιώτης, 1996:74). Οι παράγωγες λέξεις σχηματίζονται με την προσθήκη στοιχείων στο τέλος μιας λέξης, ενώ οι σύνθετες λέξεις σχηματίζονται από τον συνδυασμό των θεμάτων δύο ή περισσότερων λέξεων (Holton κ.α. 1999: 178).»

[Νεοελληνική Γλώσσα Α΄ Γυμνασίου, Βιβλίο Εκπαιδευτικού](#), σελ. 65

Άλλωστε, σύμφωνα με το νέο Πρόγραμμα Σπουδών (2011), η νέα ελληνική γλώσσα γίνεται αντιληπτή ως μια ατομική και ταυτόχρονα και κοινωνική διαδικασία δόμησης όχι μόνο γνώσεων (που αφορούν το σύστημα της γλώσσας) αλλά και δεξιοτήτων (που σχετίζονται τόσο με την κατανόηση και χρήση της γλώσσας όσο και με την ανάπτυξη στρατηγικών που υποστηρίζουν ή διευκολύνουν τη μάθηση). Κατά τη διαδικασία αυτή, ο μαθητής μπορεί επίσης να αποκτήσει γνώσεις και δεξιότητες είτε ατομικά μέσα από τη διερευνητική μάθηση, είτε μέσα από τη διεπίδραση στο πλαίσιο της ομάδας-τάξης. Έτσι, ο εκπαιδευτικός είναι αναγκαίο να ενισχύει την αυτενέργεια και το βιωματικό και διερευνητικό τρόπο μάθησης αφενός και να υιοθετεί εναλλακτικές μεθόδους διδασκαλίας,

όπως π.χ. τα σχέδια εκπαιδευτικής δράσης (project) ή τα διδακτικά σενάρια. ([Πρόγραμμα Σπουδών για τη διδασκαλία της Νεοελληνικής Γλώσσας στην υποχρεωτική εκπαίδευση \(Δημοτικό & Γυμνάσιο\), Οδηγός για τον εκπαιδευτικό, Αθήνα 2011](#), σ. 10).

Με βάση τα παραπάνω, οι στόχοι που επιχειρούνται είναι οι εξής:

A. Γνώσεις για τον κόσμο και στάσεις, αξίες, πεποιθήσεις

Οι μαθητές/τριες επιδιώκεται:

1. να παρατηρούν, να ερευνούν, να αξιολογούν, να κρίνουν, να αναλύουν, να συνθέτουν, να ανακαλύπτουν·
2. να είναι σε θέση να εργάζονται ισότιμα μέσω της ομαδοσυνεργατικής μεθόδου ανταλλάσσοντας πληροφορίες, για να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις των γνωστικών τους αναγκών και να αλληλοσυμπληρώνουν τις ελλείψεις τους.

B. Γνώσεις για τη γλώσσα

Οι μαθητές/τριες επιδιώκεται:

1. να αποκτήσουν επίγνωση της μορφολογίας της νέας ελληνικής, που έχουν ήδη κατακτήσει με φυσικό τρόπο·
2. να κατακτήσουν τις αναγκαίες στρατηγικές για την κατανόηση και παραγωγή κειμένων, όπως η κατανόηση άγνωστων λέξεων από τα συμφραζόμενα.

Γ. Γραμματισμοί

Οι μαθητές/τριες επιδιώκεται:

1. να εξοικειωθούν με τη χρήση περιβαλλόντων που θα τους βοηθούν στις αναζητήσεις τους, προκειμένου να επιλύουν απορίες σχετικές με τη γλώσσα (σχολικός ψηφιακός γραμματισμός)·
2. να εξασκούνται στη χρήση στρατηγικών μάθησης που θα τους επιτρέπουν να «ελέγχουν και να επεξεργάζονται τις εισερχόμενες πληροφορίες, π.χ. εξαγωγή συμπεράσματος από τα συμφραζόμενα...» ([Πρόγραμμα Σπουδών για τη διδασκαλία](#)

της Νεοελληνικής Γλώσσας στην υποχρεωτική εκπαίδευση (Δημοτικό & Γυμνάσιο),
Οδηγός για τον εκπαιδευτικό, Αθήνα 2011, σ. 12)

4. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Αφετηρία αποτελεί η διδασκαλία της παραγωγής και της σύνθεσης με κύριο στόχο μια πρώτη κατανόηση από τους μαθητές του τρόπου σχηματισμού των λέξεων. Η αφόρμηση γίνεται μέσα από τις ασκήσεις του βιβλίου.

Έτσι, ως μέσα διδασκαλίας ορίστηκαν αφενός το σχολικό εγχειρίδιο και αφετέρου το ΨΑΓ και το Λεξικό της Κοινής Νεοελληνικής της Πύλης για την Ελληνική Γλώσσα, που επιτρέπουν μια διαφορετική, εποικοδομητική, επαφή των μαθητών με τη συστηματική έρευνα της γλώσσας, αποδίδοντας στον ρόλο των παιδιών ιδιαίτερη σημασία σύμφωνα με τη θεωρία του κονστρουκτιβισμού/κοινωνικού εποικοδομητισμού. Με τον τρόπο αυτόν προωθείται και η επαφή των μαθητών με ψηφιακά περιβάλλοντα, μέσω των οποίων μπορούν να περιηγηθούν σε διάφορες μορφές κειμένων και να εμπεδώσουν επαγωγικά μέσω της διερεύνησης την κειμενική και υφολογική λειτουργία των παράγωγων και σύνθετων λέξεων.

Η διδακτική παρέμβαση χωρίζεται σε δύο φάσεις:

1η Φάση (1 ώρα στη σχολική αίθουσα)

Οι μαθητές εισάγονται στη θεωρία της παραγωγής και της σύνθεσης με την άσκηση 1 του πεδίου *Ακούω και μιλώ* της υποενότητας 4Δ του σχολικού εγχειριδίου τους (σελ. 74-75):

Δ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΣΥΝΘΕΣΗ

Σ' αυτή την ενότητα θα γνωρίσουμε δύο από τους βασικούς μηχανισμούς-τρόπους σχηματισμού λέξεων, την παραγωγή και τη σύνθεση. Ας αναζητήσουμε από τα εισαγωγικά κείμενα ορισμένες λέξεις, για να μελετήσουμε μαζί πώς έχουν δημιουργηθεί.

Ακούω και μιλώ

- Ας προσέξουμε πώς έχουν σχηματιστεί οι λέξεις που είναι χωρισμένες σε δύο ομάδες.

Α' ομάδα		Β' ομάδα	
Αμερικανάκια Ελληνόπουλα	(κείμ. 1)	παχύσαρκο καρδιοπαθειών διατροφή	(κείμ. 1)
ονειροπολήσεις κουβεντούλες	(κείμ. 2)	πολύχρωμα μηλόπιτες επισκέψεις	(κείμ. 2)
τρόφιμα δραστηριότητα	(κείμ. 3)	μικρογεύματα ελαιόλαδου	(κείμ. 3)

- Από ποια λέξη έχει προέλθει η κάθε λέξη της πρώτης ομάδας;
- Με ποιο τρόπο βλέπετε να έχει γίνει ο σχηματισμός των λέξεων αυτών;
- Σκεφτείτε άλλες λέξεις που έχουν σχηματιστεί με τον ίδιο τρόπο.

Αφού μελετήσουν προσεκτικά τα παραδείγματα που δίνονται, διατυπώνουν τις παρατηρήσεις τους με τη βοήθεια του εκπαιδευτικού που τους επισημαίνει τις διαφορές ανάμεσα στις παράγωγες και τις σύνθετες λέξεις. Κατόπιν, εξασκούνται στις δραστηριότητες 1 και 2 που προτείνει το σχολικό βιβλίο (πεδίο Διαβάζω και γράφω, σ. 75):

Διαβάζω και γράφω

1. Να μεταφέρετε στον επόμενο πίνακα τις λέξεις της Α' ομάδας που μελετήσατε προηγουμένως. Βρείτε νέες λέξεις στα εισαγωγικά κείμενα (1, 2, 3).

Θέμα	Παραγωγικές καταλήξεις-επιθήματα
κουβέντ-α	κουβεντ-ούλα

2. Διακρίνετε το πρώτο και το δεύτερο συνθετικό των λέξεων της Β' ομάδας που μελετήσατε προηγουμένως. Αναζητήστε και άλλες σύνθετες λέξεις στα εισαγωγικά κείμενα (1, 2, 3).

Σύνθετη λέξη	α' συνθετικό	β' συνθετικό

2η Φάση (2 ώρες –κατά προτίμηση συνεχόμενες– στο εργαστήριο Πληροφορικής)

Ο εκπαιδευτικός και οι μαθητές περνούν στο εργαστήριο της Πληροφορικής. Εκεί ο διδάσκων, αφού τους χωρίσει σε ομάδες, τους εισάγει στο [ΨΑΓ](#) και τους εξηγεί τους βασικούς τρόπους λειτουργίας του. Έπειτα προχωρά στην υλοποίηση των δραστηριοτήτων:

α' διδακτικό συμβάν

Ο εκπαιδευτικός ζητά από τους μαθητές να πληκτρολογήσουν στο πεδίο αναζήτησης με την ένδειξη «Λήμμα» κάποιες επιλεγμένες από τον ίδιο παράγωγες λέξεις, οι οποίες αντιπροσωπεύουν τις κύριες ομάδες των παράγωγων ουσιαστικών (υποκοριστικά ή χαϊδευτικά, μεγεθυντικά, περιεκτικά, εθνικά ή πατριδωνυμικά, τοπικά, επαγγελματικά, ανδρωνυμικά), να βρουν το παραγωγικό επίθημα της καθεμιάς, να αναζητήσουν την πρωτότυπη λέξη από την οποία προέρχεται και να διαπιστώσουν σε ποια ευρύτερη έννοια θα μπορούσε κανείς να το κατατάξει (π.χ. δηλώνει υποκορισμό, μεγέθυνση, περιεχόμενο, καταγωγή, τόπο, επάγγελμα, οικογενειακή προέλευση;).

Ενδεικτικά, θα μπορούσε να ζητήσει από κάθε ομάδα να διερευνήσει τη χρήση μέσα στα παραθέματα των δελτίων του [ΨΑΓ](#) μίας από τις παρακάτω λέξεις:

- ✓ γεροντάκος, κυρούλα, μπουκαλάκι → υποκορισμός → υποκοριστικά ή χαϊδευτικά

- ✓ *κοιλαράς, φωνάρα* → μεγέθυνση → μεγεθυντικά
- ✓ *αχυρώνας, ανθώνας* → περιεχόμενο → περιεκτικά
- ✓ *Συριανός, Αμερικανός, Καρπενησιώτης, Γιαννιώτης* → εθνικότητα ή καταγωγή → εθνικά ή πατριδωνυμικά
- ✓ *γαλατάδικο, ανθρακωρυχείο, γηροκομείο, σχολείο* → τόπο → τοπικά
- ✓ *αραμπατζής, παλιατζής, φούρναρης, λαδάς* → επάγγελμα → επαγγελματικά
- ✓ *Μπουμπουλίνα, Χαρίταινα, Ψωροκώσταινα* → οικογενειακή προέλευση → ανδρωνυμικά

β' διδακτικό συμβάν

Ο εκπαιδευτικός επιλέγει για κάθε ομάδα τέσσερα σύνθετα λήμματα με β' συνθετικό τα - *πάθεια, -παθής, -μάθεια, -μαθής, -λογία, -λόγος* και ζητά από τα παιδιά να αναλύσουν τις σύνθετες λέξεις στα συνθετικά τους. Κατόπιν, οι μαθητές καλούνται να αναζητήσουν σε ποιο μέρος του λόγου ανήκουν οι λέξεις αυτές και μέσω της διερεύνησης στα δελτία του [ΨΑΓ](#) ποια είναι η σημασία του β' συνθετικού.

γ' διδακτικό συμβάν

Αφόρμηση για αυτή τη δραστηριότητα δίνει η άσκηση 4 του πεδίου *Διαβάζω και Γράφω* στην υποενότητα [4Δ](#), σ. 75 του σχολικού εγχειριδίου, σε μια παραλλαγμένη μορφή:

4. Αναζητήστε στο λεξικό τις διαφορετικές σημασίες που αποκτά το ρήμα **φεύγω** με την αλλαγή των προθημάτων-προθέσεων, π.χ. *απο-φεύγω, κατα-φεύγω* κτλ.

Οι μαθητές, ανά ομάδα, καλούνται να ανακαλύψουν τις διαφορετικές σημασίες και συντάξεις που εμφανίζει το ρήμα «φεύγω» όταν είναι σύνθετο με προθέσεις, μέσω της διερεύνησης σε επιλεγμένα από τον εκπαιδευτικό λήμματα του [ΨΑΓ](#). Κατόπιν, επαληθεύουν τα συμπεράσματά τους μέσω της αναζήτησης στο [Λεξικό της Κοινής Νεοελληνικής της Πύλης για την Ελληνική Γλώσσα](#) και τα καταγράφουν στα φύλλα εργασίας.

δ' διδακτικό συμβάν

Η κάθε ομάδα παρουσιάζει τα συμπεράσματα της έρευνάς της στην ολομέλεια της τάξης.

5. ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ (ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ)

Α΄ ΟΜΑΔΑ

Μπείτε στο Ψηφιακό Αρχείο Γεωργακά ακολουθώντας τη διαδρομή:

[Ψηφίδες για την Ελληνική Γλώσσα](#) → Αρχείο Δ. Ι. Γεωργακά → Αρχείο Γεωργακά → Ψηφιακό Αρχείο Γεωργακά

και εργαστείτε στις παρακάτω δραστηριότητες:

1α. Πληκτρολογήστε στο πεδίο αναζήτησης με την ένδειξη «Λήμμα» τη λέξη «κυρούλα».

β. Έχει δεύτερο τύπο; Αν ναι, ποιος είναι αυτός;

γ. Ποιο είναι το επίθημα της λέξης;

δ. Ποια είναι η πρωτότυπη λέξη;

ε. Τι απ' όλα δηλώνει το λήμμα «κυρούλα»: υποκορισμό, μεγέθυνση, περιεχόμενο, καταγωγή, τόπο, επάγγελμα, οικογενειακή προέλευση; (κυκλώστε τη σωστή απάντηση)

2α. Πληκτρολογήστε το β' συνθετικό «-πάθεια», γράφοντας «%πάθεια» στο πεδίο αναζήτησης με την ένδειξη «Λήμμα».

β. Βρείτε τις λέξεις «αδενοπάθεια», «ηττοπάθεια», «μετριοπάθεια», «δερματοπάθεια» και χωρίστε τες στα συνθετικά τους.

γ. Αναζητήστε το κάθε συνθετικό στο [ΨΑΓ](#). Σε ποιο μέρος του λόγου ανήκει;

δ. Καταγράψτε τα συμπεράσματά σας στον πίνακα που ακολουθεί.

ΛΕΞΗ	Α΄ ΣΥΝΘΕΤΙΚΟ	Β΄ ΣΥΝΘΕΤΙΚΟ	Τι μέρος του λόγου είναι;
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____

ε. Περιγηθείτε στα δελτία του κάθε λήμματος και διερευνήστε ποια σημασία αποκτά σε κάθε περίπτωση το β΄ συνθετικό. Καταγράψτε τα συμπεράσματά σας στον πίνακα που ακολουθεί.

ΛΕΞΗ	Β΄ ΣΥΝΘΕΤΙΚΟ	ΣΗΜΑΣΙΑ
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

3α. Ακολουθώντας την ίδια διαδικασία όπως στην προηγούμενη δραστηριότητα βρείτε τις λέξεις με β΄ συνθετικό το ρήμα «φεύγω».

β. Πατήστε πάνω στο λήμμα «καταφεύγω», περιγηθείτε στις καρτέλες του και καταγράψτε τη σημασία του, όπως την κατανοείτε από τα συμφραζόμενα.

γ. Επαληθεύστε τα συμπεράσματά σας στο [Λεξικό της Κοινής Νεοελληνικής της Πύλης για την Ελληνική Γλώσσα](#).

δ. Πώς συντάσσεται (με εμπρόθετο, 1 αντικείμενο [μονόπτωτο], 2 αντικείμενα [δίπτωτο]);

Καταγράψτε τα συμπεράσματά σας στον πίνακα που ακολουθεί, παραθέτοντας και 3 χαρακτηριστικά παραδείγματα:

ΛΗΜΜΑ	ΣΗΜΑΣΙΑ	ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ ΣΤΟ ΛΕΞΙΚΟ	ΣΥΝΤΑΞΗ ΜΕ:

6. ΚΡΙΤΙΚΗ

Η διάρκεια υλοποίησης της διδακτικής πρότασης εξαρτάται από την πρόσβαση των μαθητών στα μέσα υλοποίησης αλλά και την εξοικείωση τόσο των ίδιων όσο και του εκπαιδευτικού με τα ηλεκτρονικά εργαλεία που θα χρησιμοποιηθούν. Ένα πρόσθετο στοιχείο που είναι καθοριστικό είναι ο ασφυκτικός χαρακτήρας του αναλυτικού προγράμματος, οπότε ο εκπαιδευτικός μπορεί απλά να κάνει επιλογή μιας ή δύο δραστηριοτήτων, προκειμένου να εμπλουτίσει τη διδασκαλία του. Η παντελώς ελεύθερη διερεύνηση στο [ΨΑΓ](#) από τους μαθητές δεν συνιστάται, διότι το μεγάλο πλήθος των λημμάτων και των δελτίων που περιλαμβάνει το αρχείο μπορεί να τους οδηγήσει σε σύγχυση αντί να λειτουργήσει επικουρικά στην έρευνά τους.

7. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Κουτσογιάννης Δ. & Μ. Αλεξίου. 2013. Μελέτη για τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη και την εφαρμογή σεναρίων και εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων για τη διδασκαλία της νεοελληνικής γλώσσας στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση. Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας:

http://www.greeklanguage.gr/sites/default/files/digital_school/anaptuxe_senarion_-_glossa_deutrobathmia_ekpaideuse..pdf

[Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγράμματος Σπουδών της ελληνικής γλώσσας για το Γυμνάσιο](#)

[Πρόγραμμα Σπουδών Για Τη διδασκαλία της Νεοελληνικής Γλώσσας & της Λογοτεχνίας στο Γυμνάσιο](#), Αθήνα 2011.

[Πρόγραμμα Σπουδών για τη διδασκαλία της Νεοελληνικής Γλώσσας στην υποχρεωτική εκπαίδευση \(Δημοτικό & Γυμνάσιο\), Οδηγός για τον εκπαιδευτικό](#), Αθήνα 2011.